

RIKSDAGENS
GRUNDLAGSUTSKOTT

Helsingfors
den 15 mars 1994
Utlåtande nr 3

Till Lagutskottet

Lagutskottet har genom en skrivelse av den 11 februari 1994 begärt utlåtande av grundlagsutskottet om regeringens proposition nr 143/1993 rd med förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen.

Utskottet har hört lagstiftningsrådet Arja Manner vid justitieministeriet, skatterätssekreteraren Markku Lumme och skatterätssekreteraren Mirja Uimi vid omsättningsskatterätten, professorn Mikael Hidén, professorn Olli Mäenpää och professorn Kaarlo Tuori.

Grundlagsutskottet har behandlat ärendet från statsförfattningsrättslig synpunkt och anför vördsamt följande.

Regeringens proposition

Propositionen innehåller förslag till en revidering av systemet för sökande av ändring i den indirekta beskattningen och för besvärstillstånd i skatteärenden. Regeringen föreslår att omsättningsskatterätten skall dras in. I anknytning till indragningen har utlåtande begärts av grundlagsutskottet om att skatterätssekreterare och överinspektörer inte kan förflyttas till en tjänst som är förknippad med domares rätt att kvarstå i tjänsten.

De föreslagna lagarna avses på ett undantag när träda i kraft den 1 december 1994.

Utskottets ställningstaganden

Enligt 4 och 6 §§ lagen angående omsättningsskatterätt är en överinspektör och en skatterätssekreterare ledamöter av omsättningsskatterätten och har i regeringsformen stadgad rätt för domare att kvarstå i tjänsten. I 91 § 1 mom. rege-

ingsformen stadgas bland annat att en domare inte utan eget begivande får förflyttas till en annan tjänst, utom då förflyttningen beror på en ombildning av domstolsväsendet.

Regeringens förslag att omsättningsskatterätten dras in innebär enligt utskottets uppfattning det slag av ombildning av domstolsväsendet som avses i nämnda lagrum i regeringsformen. Detta lagrum i grundlagen avser att garantera en domares rätt att kvarstå i tjänsten mot försök från regeringsmaktens sida att kringgå bestämmelserna om en domares oavsättlighet. Grundlagen avser dock inte att en domare i samband med en ombildning av domstolsväsendet alltid har rätt att kvarstå i en tjänst som är förknippad med den för en domartjänst karakteristiska rätten att kvarstå i tjänsten. Det finns således inget hinder för att upphäva lagen angående omsättningsskatterätt genom en vanlig lag.

Domarförflyttningarna i samband med att omsättningsskatterätten dras in kan, såsom framgår av propositionens motivering, genomföras enligt 70 § 1 mom. och 33 § 3 mom. statstjänstemannalagen. Utskottet menar dock att det ännu är skäl att överväga att stadga genom lag vilka omsättningsskatterättsdomare som skall förflyttas till någon annan domartjänst. — Tjänsternas lämplighet för de domare som skall förflyttas bör enligt utskottets mening bedömas så att domartjänster kommer i första hand, andra tjänster inom rättsväsendet i andra hand och andra typer av tjänster i sista hand.

Med stöd av det ovan sagda anför grundlagsutskottet vördsamt

att lagförslagen kan behandlas i den ordning som föreskrivs i 66 § riksdagsordningen.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Niinistö samt medlemmarna Kaarilahti, Koskinen, Laine, M. Laukkanen, J. Leppänen,

Moilanen, Näsi, Varpasuo, Vistbacka, Vuoristo, Vähänäkki och Väistö.
